

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRZYCA
W MIEJSCOWOŚCI KOŹMINIEC**

Dobrzyca, 2018 r.

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	3
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY	5
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	6
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	7
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	7
5.1. Charakterystyka gminy Dobrzyca	7
5.2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego	7
6. CHARAKTERYSTYKA, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM OPRACOWANIEM	15
6.1. Stan zagospodarowania i środowiska przyrodniczego	16
6.2. Potencjalne zmiany zagospodarowania oraz stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	17
6.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	17
6.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	17
7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO I JEGO ELEMENTY	17
7.1. Przewidywane oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony Obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	18
7.2. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę	18
7.3. Wpływ na ludzi	18
7.4. Wpływ na wodę	18
7.5. Wpływ na powietrze	19
7.6. Wpływ na powierzchnię ziemi	19
7.7. Wpływ na krajobraz	19
7.8. Wpływ na klimat	20
7.9. Wpływ na zasoby naturalne	20
7.10. Wpływ na zabytki	20
7.11. Wpływ na dobra materialne	20
8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	20
9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE, PRZEDMIOT OCHRONY I INTEGRALNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000	21
10. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU PONADLOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	22
11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	24

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081). Przeprowadzenie tej procedury jest obowiązkowe przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poza wyjątkami określonymi w tej ustawie. Obowiązek ten nałożony jest także przez ustawę z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945).

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko obejmuje w szczególności następujące działania:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca w miejscowości Koźminiec, zwanego dalej „planem”.

Ustalenia, które powinny się znajdować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zawarte są w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje 1 obszar w gminie Dobrzyca położony w obrębie geodezyjnym Koźminiec. Tereny produkcyjno-usługowe w obrębie Koźminiec stanowią uzupełnienie istniejącego już zakładu tartaczego. Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca przyjętym uchwałą nr XXXVII/210/06 z dnia 23.10.2006 przedmiotowy teren oznaczony został jako obszar objęty planem o przeznaczeniu pozarolniczym w 2002 r., co nie jest zgodne ze stanem faktycznym. Objęty opracowaniem planu teren jest korektą ustaleń planu z 2006 r., tak, aby cały obszar tartaku objęty był ustaleniami obowiązujących planów miejscowych.

Celem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest uchwalenie miejscowego planu zgodnie z przeznaczeniem sąsiednich terenów. Przedmiotem ustaleń planu są teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej.

W projekcie planu określono zasady zagospodarowania, nakazy, zakazy i dopuszczenia dotyczące m.in. lokalizowania obiektów budowlanych w przestrzeni lub sposobu urządzenia danego terenu. Dla planowanej zabudowy określono parametry i wskaźniki budynków. Oprócz tego w planie zawarto ogólne zasady dotyczące m.in. ładu przestrzennego, ochrony środowiska przyrodniczego, ochrony dziedzictwa kulturowego, wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej, a także zasady zagospodarowania terenów komunikacji. W planie zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego i ograniczono lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wyłącznie do inwestycji celu publicznego oraz wszystkich innych, lokalizowanych na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem P/U.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, będący przedmiotem prognozy, został opracowany z uwzględnieniem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca z późn. zm.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na*

środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 2) określa, analizuje i ocenia:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
 - a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Projekt planu zawiera ustalenia, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945).

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się także informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów, powiązanych z projektem planu.

W projekcie planu zawarte zostały cele przedstawione w poniższych dokumentach:

- Strategia Rozwoju Województwa Wielopolskiego, która za jeden z celów obiera utrzymanie obecnego stanu środowiska na poziomie gwarantującym następnym pokoleniom korzystanie z niego w stopniu równym, w jakim korzysta pokolenie obecne, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Szczęólnego znaczenia nabiera z jednej strony korzystanie z zasobów w sposób racjonalny, a z drugiej, korzystanie przyczyniające się do rozwoju. Realizacja tego celu powinna odbywać się przy minimalizowaniu negatywnego wpływu działalności gospodarczej na środowisko:
 - projekt planu realizuje powyższe zapisy umożliwiając rozwój danych obszarów ograniczając

antropopresję poprzez odpowiednie zapisy dotyczące m.in.: ograniczenia intensywności zabudowy i określenia minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych, ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko, podłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznych oraz nakazu stosowania paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi.

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, gdzie do najważniejszych kwestii związanych z ochroną przyrody należą:
 - ochrona przyrody i przywracanie walorów środowiskowych:
 - ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymagania dotyczące przyłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej oraz stosowania paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi – ograniczenie antropopresji;
 - zachowanie, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej:
 - określenie odpowiedniego udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego;
 - racjonalne wykorzystanie złóż kopalin:
 - nakaz zachowania ustaleń przepisów odrębnych w granicach złoża gazu ziemnego „Jarocin” oraz na obszarze i terenie górniczym gazu ziemnego „Jarocin”, obejmujących jeden obszar planu;
 - racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego dla rozwoju energii ze źródeł odnawialnych:
 - dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii do celów grzewczych;
 - zagospodarowanie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – nie dotyczy.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegała równolegle do toku tworzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będącego przedmiotem opracowania.

W przedstawionej prognozie wykorzystano między innymi następujące źródła (w tym źródła internetowe) oraz akty prawne:

- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081);
- Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.);
- Ustawa o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 z późn. zm.);
- Ustawa Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.);
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 nr 213, poz. 1397);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca;
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2017 r;
- Ocena stanu jednolitych części wód za 2016, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2017, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;

- <http://www.poznan.wios.gov.pl> – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- <http://www.psh.gov.pl/> – Państwowa Służba Hydrogeologiczna;
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS> – Państwowy Instytut Geologiczny – MIDAS;
- <http://btsearch.pl/> – wyszukiwarka stacji bazowych telefonii komórkowej GSM i UMTS;
- www.geoportal.gov.pl – Geoportal;
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl> – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- <http://www.psh.gov.pl/> – Państwowa Służba Hydrogeologiczna;
- Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych;
- Kondracki J., 1994: *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa;
- Matuszkiewicz J.M., 1993, *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski*, Prace Geograficzne IGiPZ PAN, 158;
- Krygowski B., mapa geomorfologiczna niziny Wielkopolsko-Kujawskiej;
- Mapa hydrograficzna, Geoportal;
- Aktualizacją programu ochrony środowiska dla gminy Dobrzyca na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018;
- Ewidencja gruntów i budynków gminy Dobrzyca.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Według art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* państwa członkowskie Unii Europejskiej (w tym Polska) *monitorują znaczący wpływ na środowisko, wynikający z realizacji planów i programów, aby między innymi, określić na wczesnym etapie nieprzewidziany niepożądany wpływ oraz aby mieć możliwość podjęcia odpowiedniego działania naprawczego.*

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (w tym przypadku należy pamiętać, że dane muszą się odnosić do obszaru objętego projektem planu) lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* wskazuje, że badania monitoringowe prowadzi się z równoczesnym wykorzystaniem i rejestracją danych przestrzennych, dlatego ocena zmian zachodzących w środowisku omawianego obszaru może być oparta również na okresowym przeglądzie i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym tych terenów prowadzonych przez gminę Dobrzyca.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie w zakresie:

- wpływu realizacji zabudowy na powierzchnię ziemi (szczególnie na etapie budowy – częstotliwość w zależności od potrzeb, jednak nie mniej niż raz na rok, potem – raz na trzy lata);
- kontroli stanu jakościowego wód podziemnych (proponowane prowadzenie badań raz na trzy lata);
- badania stanu jakościowego powietrza i kontrola stosowanych paliw do celów grzewczych i technologicznych (proponowane prowadzenie badań raz na dwa lata);

- badania poziomu hałasu na granicy z terenami chronionymi akustycznie (w przypadku terenu w Koźmińcu (proponowane prowadzenie badań raz na trzy lata).

W pierwszym okresie po uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może zaistnieć konieczność przeprowadzenia dodatkowych badań stanu środowiska lub zwiększenia ich częstotliwości, bądź dokładności, co umożliwiłoby określenie ewentualnych błędów nowego przeznaczenia i podjęcie działań zapobiegawczych lub naprawczych.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Gmina Dobrzyca położona jest w centralnej części województwa wielkopolskiego, w znacznej odległości od granic państwa, dlatego nie ma podstaw do prognozowania dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

5.1. Charakterystyka gminy Dobrzyca

Dobrzyca jest gminą miejsko-wiejską położoną w środkowo-zachodniej Polsce w centralnej części województwa wielkopolskiego. Jest jedną z sześciu gmin powiatu pleszewskiego. Od północy graniczy z gminami Jarocin i Kotlin, od zachodu z gminą Koźmin Wielkopolski, od południa z gminami Rozdrażew, Krotoszyn i Raszków, a od wschodu z gminą Pleszew. Przez obszar gminy nie przebiegają żadne drogi krajowe ani wojewódzkie, jednak znajduje się aż siedemnaście dróg powiatowych. Główne z nich łączą Pleszew z Krotoszyńskiem i Koźminem Wlkp. oraz Ostrów Wlkp. z Jarocinem i krzyżują się w mieście Dobrzyca. W gminie nie ma żadnych linii kolejowych, ale do 1986 r. funkcjonowała wąskotorowa Krotoszyńska Kolej Dojazdowa z Krotoszyńska do Pleszewa. Przez gminę przebiega lokalny łącznik Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej.

Gmina Dobrzyca, która od stycznia 2014 r. stała się gminą miejsko-wiejską, poza rolnictwem zaczyna rozwijać się w coraz większym stopniu w kierunku produkcyjnym, mieszkalnym, a także usługowym. W granicach gminy zlokalizowane są zakłady produkcyjne, które są źródłem miejsc pracy, co wpływa pozytywnie na osadnictwo w gminie. Położenie gminy w niedalekiej odległości od dróg krajowych i wojewódzkich oraz duże tereny wolne od zabudowy stanowią dodatkowe atuty dla możliwości inwestowania w gminie.

Powierzchnia gminy Dobrzyca wynosi około 117 km². Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba mieszkańców gminy w 2017 r. wynosiła 8 228 i nieznacznie się zmniejszyła w stosunku do lat poprzednich (BDL GUS).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2014 r. (brak danych dla późniejszych lat) użytki rolne w gminie razem zajmowały 10 350 ha (około 90% ogólnej powierzchni gminy). Grunty leśne wraz z zadrzewieniami i zakrzewieniami obejmowały obszar o powierzchni 865 ha, w tym 840 ha – lasy (BDL GUS, dane na rok 2014). Lesistość gminy wynosiła więc około 7%. Pozostałe tereny to głównie tereny zabudowane i zurbanizowane (399 ha) oraz inne w tym przede wszystkim nieużytki (42 ha) i tereny pod wodami (11 ha).

5.2. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

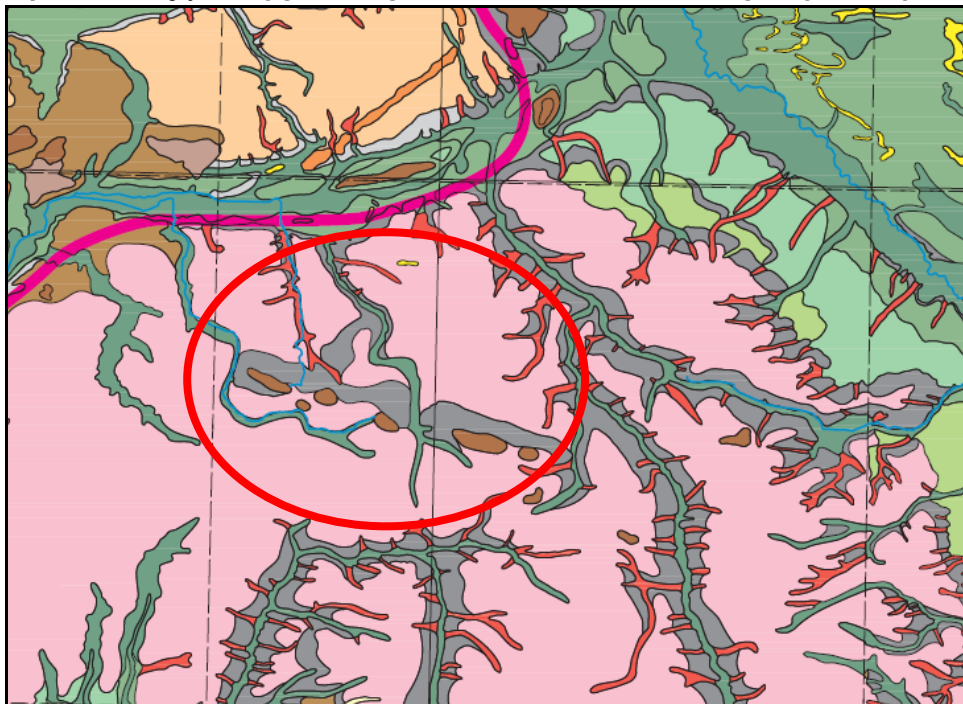
Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski Kondrackiego (1994) gmina Dobrzyca leży na Wysoczyźnie Kaliskiej, należącej do makroregionu Nizina Południowowielkopolska i podprowincji Niziny Środkowopolskie.

Rzeźba terenu i morfologia

Obszar gminy Dobrzyca jest całkowicie płaski, z wyjątkiem niewielkich dolin rzecznych. Takie ukształtowanie terenu jest korzystne z punktu widzenia rolnictwa i osadnictwa. Według podziału morfologicznego Wielkopolski B. Krygowskiego, gmina leży na obszarze wysoczyzny morenowej płaskiej

poprzecinanej przez doliny rzeczne – terasy zalewowe wraz ze stokami i zboczami (Ryc. 2).

Ryc. 1. Fragment mapy geomorfologicznej niziny Wielkopolsko-Kujawskiej pod redakcją B. Krygowskiego z zaznaczeniem obszaru gminy Dobrzyca

Wody podziemne

W roku 2016 na terenie Polski wyznaczono 172 jednolite części wód podziemnych obejmujących wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór wód znaczący w zaopatrywaniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych. Jednolita Część Wód Podziemnych oznacza określoną ilość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Zgodnie z art. 59 ustawy Prawo wodne celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

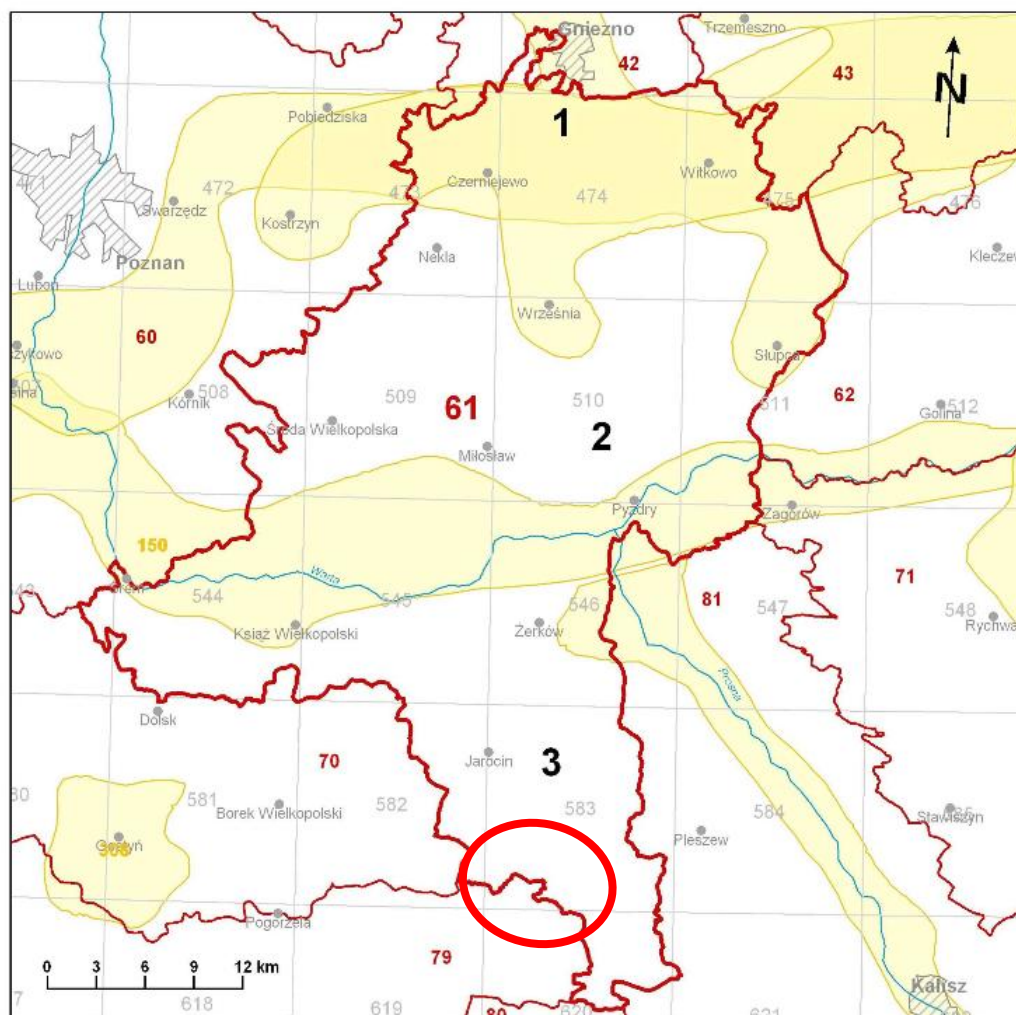
Realizując powyższe cele podejmuje się w szczególności działania określone w programie wodno-środowiskowym kraju, polegające na stopniowym redukowaniu zanieczyszczenia wód podziemnych przez odwracanie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia powstałego w wyniku działalności człowieka.

Gmina Dobrzyca leży w zdecydowanej większości na terenie JCWPd nr 61 Teren gminy położony jest także w niewielkich fragmentach na obszarze JCWPd nr 79 oraz JCWPd nr 81. (Ryc. 2). Na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu zamieszczono wyniki badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego w 2017 r. Zgodnie z tą oceną na obszarze JCWPd nr 61 zlokalizowano 6 punktów kontrolnych, z których dla 3 określono klasę jakości wód jako III (zadawalająca) i dla 3 jako IV (niezadawalająca). Na terenie gminy Dobrzyca nie znajdował się żaden punkt kontrolny. W najbliższym położonym punkcie monitoringu, w miejscowości Wałków w gminie Koźmin Wielkopolski stwierdzono IV klasę końcową czystości wody. Klasa IV to wody niezadawalającej jakości, w których wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz słabego oddziaływania antropogenicznego. Większość wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Dla JCWPd zasadniczym celem środowiskowym jest zachowanie dobrego stanu

chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

Obszar gminy Dobrzyca znajduje się poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

Ryc. 2 Lokalizacja obszaru gminy Dobrzyca na tle jednolitych części wód podziemnych

Wody powierzchniowe

Przez gminę Dobrzyca przepływają rzeki Lutynia (we wschodniej części) i jej dopływ – Patoka (przez centralną część gminy, w tym miasto Dobrzyca). W części południowej znajdują się również mniejsze rzeki: odcinek Orli (w Koźmińcu) oraz Trzebówka (w Trzebowej). Obszar gminy należy przede wszystkim do zlewni rzeki Warty (Lutynia i Patoka), natomiast rzeka Orla jest dopływem Baryczy bezpośrednio dopływającej do Odry. Na obszarze gminy nie ma żadnych jezior ani większych zbiorników wodnych. Na Lutyni planuje się w przyszłości powstanie sztucznego zbiornika poprzez spiętrzenie jej wód. Patoka natomiast zaliczona jest do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu. Celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Cele te realizuje się przez podejmowanie działań wskazanych dla poszczególnych części wód.

Ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych płynących za rok 2017 wykonano na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych oraz Wytycznych GIOŚ.

Gminę Dobrzyca swym zasięgiem obejmuje cztery jednolite części wód: Lutynia do Radowicy (PLRW60001618524), Giszka (PLRW6000161849329), Ner (PLRW600017184949) oraz Lubieszka (PLRW600016185269). Wyniki dla poszczególnych jednolitych części wód na terenie gminy Dobrzyca zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 1. Wyniki badań, klasyfikacja wskaźników i oceny JCW położonych na terenie gminy Dobrzyca; (źródło: WIOŚ Poznań)

Nazwa jednolitej części wód [europejski kod JCW]	punkt pomiarowo-kontrolny	Rok	Klasa elementów biologicznych	Klasa elem. hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	klasa elementów chemicznych	Stan
Lutynia do Radowicy [PLRW60001618524] naturalna część wód	Wyszki	2016	II	II	stan poniżej dobrego	-	zły
Lubieszka [PLRW600016185269] naturalna część wód	Parzewnia	2016	III	stan poniżej bardzo dobrego	stan poniżej dobrego	stan dobry	zły
		2017	-	-	-	stan poniżej dobrego	zły
Giszka [PLRW6000161849329] naturalna część wód	Tursko	2016	II	stan poniżej dobrego	stan poniżej dobrego	-	zły
Ner [PLRW600017184949] silnie zmieniona część wód	Rokutów	2017	III	IV	potencjał poniżej dobrego	stan poniżej dobrego	zły

JCWP „Lutynia do Radowicy”, „Lubieszka” i „Ner” zaliczone zostały do części wód wyznaczonych jako obszar wrażliwy na substancje biogenne - obszary wrażliwe wyznaczone na mocy dyrektywy 91/676/EWG oraz na mocy dyrektywy 91/271/EWG.

Zgodnie z *Rozporządzeniem Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 28 lutego 2017 r. poz 1638) w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć* JCW „Lutynia do Radowicy”, „Lubieszka” i „Ner” zaliczone zostały do wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych. Cały region wodny Warty określony został jako obszar szczególnie narażony na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

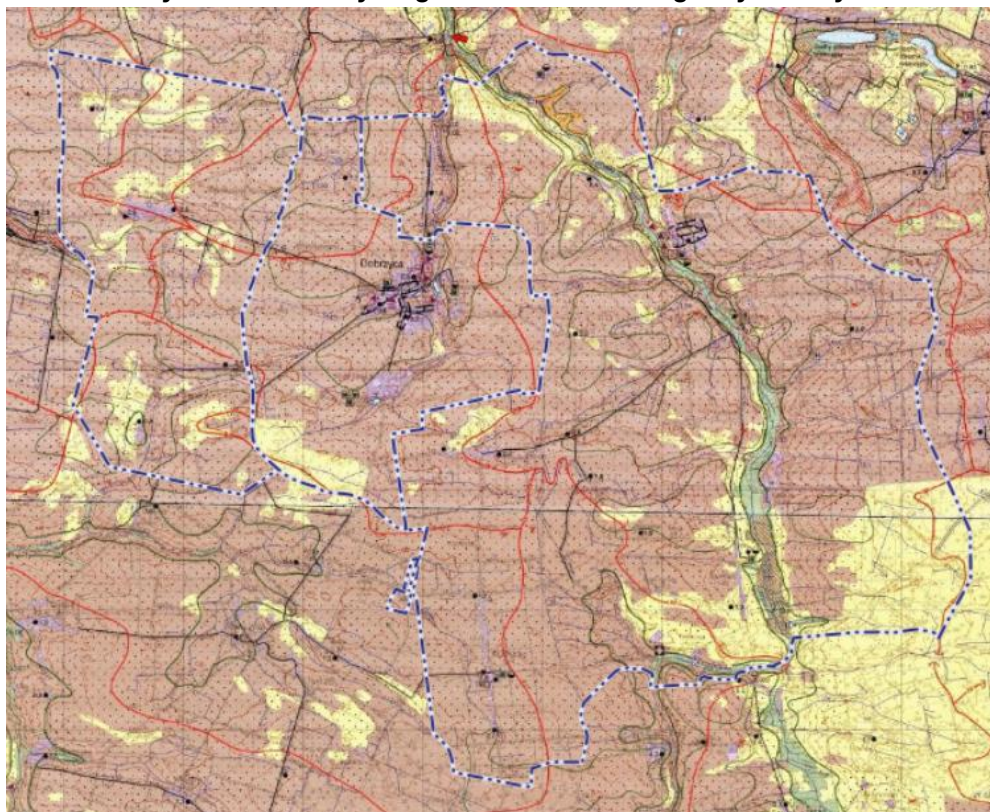
OSN nie posiadają jeszcze przypisanych do nich programów działań. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem jednakowego dla wszystkich obszarów *Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych*.

Dotychczas obowiązujący program wskazywał obowiązki osób prowadzących działalność w obszarach występowania wód wrażliwych na związkami azotu ze źródeł rolniczych dotyczące poprawy praktyki rolniczej w zakresie okresów i zasad nawożenia, warunków przechowywania nawozów

naturalnych, nawożenia w pobliżu cieków, stosowania dawek oraz postępowania z odciekami.

Zgodnie z mapą hydrograficzną (Ryc. 3) podłoże na terenie gminy stanowią przeważnie grunty 3 klasy, o słabej przepuszczalności – gliny i pyły. Pod lasami występują grunty o średniej przepuszczalności, natomiast tereny oznaczone kolorem zielonym, w tym zlokalizowane wzdłuż rzeki Lutyni to grunty łatwo przepuszczające wodę. W centrach poszczególnych miejscowości występują grunty antropogeniczne o zróżnicowanej przepuszczalności.

Ryc. 3 Warunki hydrograficzne na terenie gminy Dobrzyca

<http://dobrzyca.e-mapa.net/>

Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów	Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów
1	łatwa	rumosze i żwiry	4	zmienna	grunty organiczne
2	średnia	piaski i skały lite silnie uszczelinione	5	zróżnicowana	grunty antropogeniczne
3	słaba	gliny i pyły	6	bardzo słaba	skały lite słabo uszczelinione i iły

Jakość powietrza atmosferycznego

Odnosnie oceny jakości powietrza atmosferycznego, zgodnie ze zmianami wprowadzonymi do uchwały *Prawo ochrony środowiska* obszar gminy Dobrzyca przydzielono do strefy wielkopolskiej, obejmującej całe województwo poza miastami Poznań i Kalisz. Pełna ocena stanu czystości powietrza obejmuje następujące zanieczyszczenia: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm, benzo(a)piren, pył PM 10, pył PM 2,5, ozon i tlenek węgla.

Wynikiem oceny jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji,

a w przypadku

gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe;

- klasa D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- klasa D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

W 2017 roku wykonano ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Uwzględniając kryteria odnoszące się do ochrony zdrowia strefę wielkopolską zakwalifikowano do klasy C pod kątem zanieczyszczenia pyłem PM_{2,5}, pyłem PM₁₀ i benzo(a)pirenem, a w przypadku pozostałych substancji – do klasy A.

Klasa strefy jest określana na podstawie stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych daną substancją. W rezultacie, nawet niezbyt rozległy obszar przekroczeń wartości normatywnych będzie miał wpływ na wynik klasyfikacji całej strefy o dużym obszarze. Z tego względu ważne jest podkreślenie faktu, że zaliczenie strefy do klasy C pod względem niektórych substancji nie oznacza złej jakości powietrza na całym jej terenie, a jest jedynie sygnałem, że w granicach strefy istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Oprócz oceny pod kątem ochrony zdrowia badano również jakość powietrza z uwzględnieniem kryteriów dla ochrony roślin. Badania wykonano wyłącznie dla strefy wielkopolskiej, określając stężenie zanieczyszczeń: ozonem, dwutlenkiem siarki i tlenkami azotu. We wszystkich trzech przypadkach zakwalifikowano ją do klasy A.

Z uwagi na rozległy obszar i uogólnienie wyników dla strefy wielkopolskiej, stan jakości powietrza atmosferycznego w gminie Dobrzyca może być lepszy od przydzielonych klas.

Na jakość powietrza wpływ mają przede wszystkim: emisja zanieczyszczeń pochodząca z palenisk domowych, kotłowni ogrodnich i obiektów przemysłowych i przetwórczych. Istotnym czynnikiem zagrożenia dla środowiska jest spalanie węgla niskiej jakości, a przede wszystkim spalanie odpadów (np. plastiki, odpady lakierowane i laminowane, itp.). Drugim ważnym czynnikiem wpływającym na jakość powietrza jest emisja substancji gazowych i pyłowych związana z ruchem komunikacyjnym i przestarzałym taboru samochodowym. Wiąże się to zarówno ze stanem technicznym dróg, a także - jak w bardzo wielu miejscowościach w Polsce - prowadzeniem ruchu tranzytowego drogami i ulicami biegnącymi przez obszary gęsto zabudowane. Także szerokość dróg oraz ich nawierzchnia mają istotne znaczenie dla natężenia oddziaływania urządzeń komunikacyjnych na środowisko. Brak płynności ruchu, wolne przejazdy wiążą się ze zwiększoną emisją spalin i hałasu. Zgodnie z „Aktualizacją programu ochrony środowiska dla gminy Dobrzyca na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018” głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są przede wszystkim: zanieczyszczenia komunikacyjne – liniowe, pochodzące ze źródeł niskiej emisji. Na obszarze gminy Dobrzyca nie ma większych zakładów przemysłowych będących źródłem dużego zanieczyszczenia powietrza.

Klimat akustyczny

Przez gminę Dobrzyca nie przebiegają żadne drogi krajowe lub wojewódzkie, ani żadne linie kolejowe, które mogłyby być źródłem hałasu komunikacyjnego. W gminie znajdują się natomiast drogi powiatowe. Nie było jednak dla nich przeprowadzanych żadnych badań akustycznych lub pomiarów ruchu drogowego. Na podstawie wizji terenowej, określono, że ruch pojazdów na wszystkich drogach w gminie jest bardzo mały. Większość ruchu tranzytowego omija gminę od północy i wschodu (drogi krajowe nr 11 i 12 przez gminy: Jarocin, Kotlin i Pleszew) oraz od zachodu (droga krajowa nr 15 przez gminy Jarocin i Koźmin Wielkopolski). Ponadto z powodu małej liczby mieszkańców gminy oraz małej gęstości zaludnienia istniejące drogi nie są obciążone znacznym ruchem komunikacyjnym. Z tych powodów zakłada się niski poziom hałasu komunikacyjnego na jej terenie.

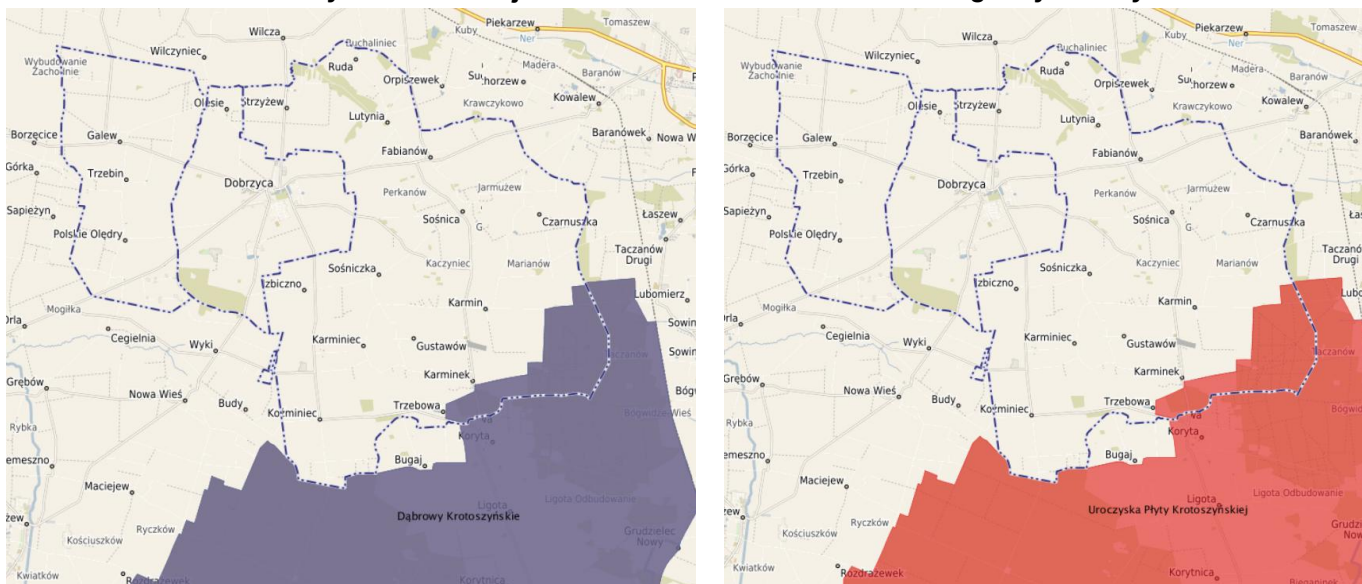
W gminie zlokalizowanych jest mało zakładów, które mogłyby w znaczący sposób negatywnie oddziaływać na środowisko akustyczne. Nie było przeprowadzanych żadnych badań dotyczących hałasu przemysłowego.

Obszary chronione i cenne przyrodniczo

Dolina Lutyni, jak i Patoki (dopływu Lutyni) zostały w planie województwa wskazane jako regionalne korytarze ekologiczne dolin rzecznych.

Na terenie gminy Dobrzyca, w jej południowo-wschodniej części znajdują się północne fragmenty dwóch obszarów Natura 2000: Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie [PLB300007] oraz Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej [PLH300002] (Ryc. 3). Obszary te obejmują prawie takie same tereny. W obu przypadkach powierzchnia całkowita obszaru wynosi powyżej 34 tys. ha. Znajdują się one w granicach dziesięciu gmin województwa wielkopolskiego. Jedynie północny ich fragment zlokalizowany jest w gminie Dobrzyca. Występujące w obrębie tych terenów lasy to przede wszystkim lasy dębowe, w których dominuje dąb szypułkowy. Jest to jeden z największych w Europie zwartych kompleksów tych lasów. Oprócz wspomnianych lasów dębowych występuje na danym terenie także grąd środkowoeuropejski, a w wilgotnych zagłębieniach – łęg olszowy i wiązowo-jesionowy. W granicach obszarów Natura 2000 znajduje się trzynaście typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym trzy priorytetowe oraz cztery mające znaczenie dla przedmiotów ochrony obszaru. Z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występują dwadzieścia trzy gatunki ptaków oraz czterdzieści dwa migrujące niewymienione w załączniku. Najbardziej rozpowszechnionym gatunkiem jest dzięcioł średni. Na analizowanym obszarze występuje około 4% jego populacji krajowej. Ostoja ma również znaczenie dla dzięcioła zielonosiwego.

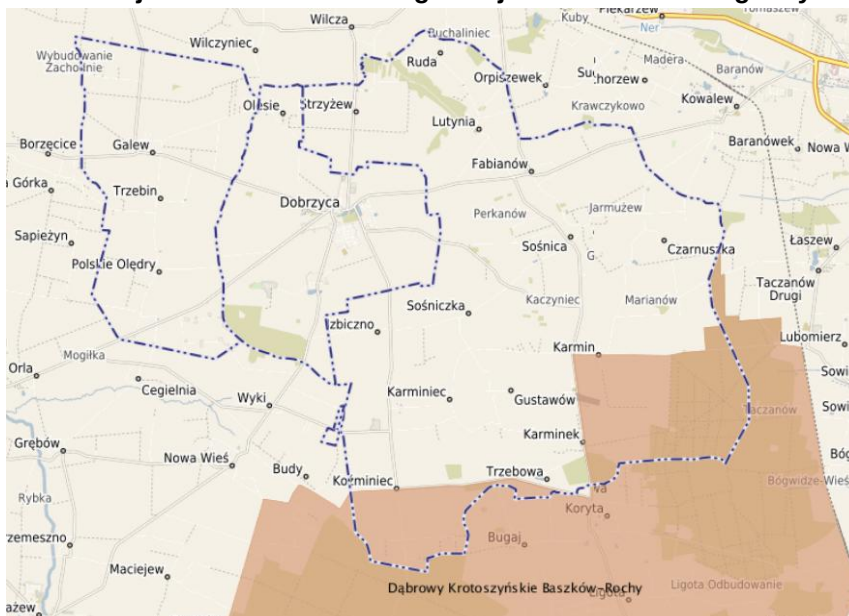
Ryc. 4 Lokalizacja Obszarów Natura 2000 na terenie gminy Dobrzyca

źródło: <http://dobrzyca.e-mapa.net/>

Oprócz wyżej opisanych obszarów Natura 2000, w granicach gminy (w jej południowych fragmentach) znajduje się część Obszaru Chronionego Krajobrazu Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy (Ryc. 4). Obejmuje on powierzchnię około 55 800 ha, w tym dużą część objętą już ww. obszarami Natura 2000. Tereny te charakteryzują się bardzo zróżnicowaną roślinnością. Występuje tam wiele gatunków roślin rzadkich i ginących. Oprócz wspomnianych w poprzednim akapicie lasów (głównie dębowych), na danym terenie cenne są również torfowiska niskie i przejściowe, a także łąki. W granicach tej formy ochrony przyrody znajduje się sześć rezerwatów przyrody: Baszków, Buczyna Helenopol, Dąbrowa Smoszew, Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich, Miejski Bór, Mszar Bogdaniec, ale żaden z nich nie jest zlokalizowany w granicach lub w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Dobrzyca.

Ryc. 5 Lokalizacja Obszaru Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Dobrzyca

źródło: <http://dobrzyca.e-mapa.net/>

6. CHARAKTERYSTYKA, ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM OPRACOWANIEM

6.1. Stan zagospodarowania i środowiska przyrodniczego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje 1 obszar w gminie Dobrzyca położony w obrębie geodezyjnym Koźminiec. Tereny produkcyjno-usługowe w obrębie Koźminiec stanowią uzupełnienie istniejącego już zakładu tartaczego. Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca przyjętym uchwałą nr XXXVII/210/06 z dnia 23.10.2006 przedmiotowy teren oznaczony został jako obszar objęty planem o przeznaczeniu pozarolniczym w 2002 r., co nie jest zgodne ze stanem faktycznym. Objęty opracowaniem planu teren jest korektą ustaleń planu z 2006 r., tak, aby cały obszar tartaku objęty był ustaleniami obowiązujących planów miejscowych. W dalszym sąsiedztwie znajdują się inne gospodarstwa rolne lub tereny rolniczymi niezabudowanymi, w tym gruntami ornymi. Obsługę komunikacyjną terenu wskazano przez działki ewidencyjne o numerach geodezyjnych 363/1, 363/3 ponieważ teren objęty opracowaniem planu stanowi część działki ewidencyjnej 363/1, obejmuje jeden zakład tartaczny i należy do jednego właściciela. Posiada on dostęp do drogi publicznej poprzez resztę terenów zakładu. Obszar wyposażony jest w podstawowe sieci infrastruktury technicznej w tym kanalizację zakładu. W sąsiedztwie obszaru przebiega linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15 kV. Brak jest jakichkolwiek cieków i zbiorników wodnych. Obszar opracowania nie jest objęty żadnymi formami ochrony przyrody. Brak jest również zewidencjonowanych złóż surowców mineralnych.

Stan środowiska przyrodniczego na obszarze opracowania charakterystyczny jest dla obszarów rolniczych. Można się spodziewać zanieczyszczeń związanych z gospodarką rolną lub funkcjonowaniem tartaku. Zakłada się, że na terenie zakładu w Koźmincu występują zanieczyszczenia związane z jego funkcjonowaniem, jednak brak jest możliwości stwierdzenia ich występowania ze względu na brak ogólnodostępnych badań z nim związanych. Można się spodziewać również wystąpienia zanieczyszczeń wytworzone przez ruch samochodowy na przyległej drodze publicznej, natomiast nie powinien on być znaczny, ze względu na, stwierdzone podczas wizji terenowej, małe natężenie ruchu na tych drogach. W sąsiedztwie obszaru zlokalizowanego w Koźmincu przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia, dla której w pasie technicznym obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych.

Obszar opracowania planu jest płaski. W zakresie ochrony wód podziemnych i gruntowych, z powodu dotychczasowego użytkowania terenów, można obecnie spodziewać się jedynie zanieczyszczeń związanych z działalnością człowieka, w tym działalnością gospodarstw rolnych i upraw polowych albo funkcjonowania zakładu przemysłowego. Ewentualne zanieczyszczenia minimalizowane są poprzez małą powierzchnię, którą obejmuje każdy z terenów, a także, w przypadku terenu w Koźmincu, z powodu funkcjonowania lokalnej, zakładowej kanalizacji. Przekształcenia związane z uchwaleniem planu nie wpłyną znacząco na zanieczyszczenia związane z funkcjonowaniem terenów zamieszkania lub działalności człowieka. Potencjalne zagrożenie dla wód powierzchniowych lub gruntowych może wystąpić w szczególności w przypadku wystąpienia awarii. Wtedy nieoczyszczone ścieki mogłyby przedostać się do gruntu. Jest to jednak sytuacja, której nie można przewidzieć na etapie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i która również może wystąpić w przypadku braku jego uchwalenia. Brak jest również jakichkolwiek badań wpływu działalności gospodarczej na sąsiadujące tereny.

Na obszarach planu zanieczyszczenia powietrza związane są przede wszystkim z ruchem samochodowym na przyległych drogach publicznych, a także funkcjonowaniem istniejącej zabudowy, w tym przede wszystkim zakładu produkcyjnego. Oprócz tego, zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego może być zwiększone poprzez sąsiedztwo innych zabudowań zakładu, jednak brak jest jakichkolwiek badań dotyczących wpływu powyższego zakładu lub terenów zurbanizowanych na powietrze atmosferyczne.

Teren w Koźmincu narażony jest również na hałas przemysłowy. Nie przeprowadzano jednak żadnych badań dotyczących poziomu hałasu generowanego przez ruch samochodowy na trasach w gminie Dobrzyca, albo w wyniku funkcjonowania terenów przemysłowych. Podczas wizji terenowej nie przeprowadzono żadnych badań akustycznych na

analizowanych obszarach, jednak nie stwierdzono występowania znacznego negatywnego oddziaływania akustycznego.

Na obszarach planu, w ostatnim czasie, nie było przeprowadzanych żadnych ogólnodostępnych badań dotyczących pól elektromagnetycznych. Brak jest w najbliższej okolicy jakichkolwiek stacji bazowych telefonii komórkowych, natomiast w sąsiedztwie obszaru w Koźmińcu przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15 kV.

Na obszarach planu występują grunty zakwalifikowane w ewidencji gruntów i budynków jako tereny rolne klasy RIIIa i RIIIb, zatem będą wymagały uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

6.2. Potencjalne zmiany zagospodarowania oraz stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku obszaru w Koźmińcu brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Teren jest już zagospodarowany – ocenia się, że w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie zaistnieją żadne zmiany zagospodarowania oraz stanu środowiska. Niedopuszczalne jest umożliwienie realizacji funkcji, na którą negatywnie wpływałaby działalność zakładu produkcyjnego. Z powodu kwalifikacji obszaru w ewidencji gruntów i budynków, wymagane będzie uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne.

6.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Dla terenu w Koźmińcu projekt planu dopuszcza lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zatem będzie on również objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Obecny stan środowiska na tych obszarach jest dobry, a jedyne występujące na nich zanieczyszczenia związane są z istniejącym użytkowaniem (zakład produkcyjny, użytkowanie rolnicze) lub imisją ewentualnych zanieczyszczeń z sąsiednich terenów zurbanizowanych. Szczegółowy opis środowiska przyrodniczego i jego stanu na powyższych terenach został opisany w poprzednim podrozdziale. W planie zastosowano odpowiednie zapisy minimalizujące potencjalne negatywne oddziaływanie na danych terenach.

6.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze planu nie zidentyfikowano znaczących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu poza ewentualnymi zanieczyszczeniami związanymi z funkcjonowaniem zakładu produkcyjnego oraz zanieczyszczeniami rolniczymi. Są to jednak zanieczyszczenia potencjalne i nie ma udokumentowanych negatywnych oddziaływań wynikających z dotychczasowego użytkowania terenu.

Problemem ochrony środowiska w Koźmińcu mogłoby być nieprawidłowe funkcjonowanie istniejącego zakładu produkcyjnego, np. w przypadku wystąpienia awarii, jednak brak jest możliwości przewidzenia tego typu zagrożeń na etapie sporządzenia zmiany studium. Należy również wziąć pod uwagę przebiegającą w najbliższym sąsiedztwie napowietrzną linię elektroenergetyczną średniego napięcia i uwzględnić ten fakt w opracowywanym dokumencie.

Żaden z obszarów projektu planu nie jest zlokalizowany w granicach form ochrony przyrody, ani w ich sąsiedztwie, zatem brak jest wpływu na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO I JEGO ELEMENTY

Każda ingerencja człowieka w środowisko niesie za sobą konsekwencje

i oddziaływania na przyrodę, zarówno pozytywne, jak i negatywne. Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju ingerencja ta powinna się odbywać z poszanowaniem dla środowiska naturalnego, zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

7.1. Przewidywane oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony Obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

W granicach opracowania planu nie występują żadne obszary Natura 2000, dlatego skutki jego realizacji nie będą wpływały na cele, przedmiot i integralność tych form ochrony przyrody.

7.2. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Obszar planu obejmuje tereny utwardzone i zabudowane. W większości zachowuje się takie same, albo podobne parametry i wskaźniki zabudowy, jakie występują na danym terenie lub w sąsiedztwie. W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego wpływu na różnorodność biologiczną, faunę i florę. Należy również zwrócić uwagę, że obszar znajduje się w sąsiedztwie innych terenów zurbanizowanych oraz obejmuje małe powierzchnie. Teren w Koźmińcu jest obecnie zagospodarowany i zabudowany obiektami związanymi z funkcjonowaniem zakładu.

Nie prognozuje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na roślinność w sąsiedztwie planu z uwagi na zawarty w planie nakaz, aby oddziaływanie z instalacji, związanych z przeznaczeniem terenu nie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Podczas wizji terenowej nie stwierdzono występowania żadnych gatunków roślin, grzybów i zwierząt chronionych na obszarach projektu planu.

7.3. Wpływ na ludzi

Dopuszczona zabudowa w miejscowym planie, przy zachowanych wskazaniach i obwarowaniach zawartych w projekcie planu, nie powinna powodować zagrożenia dla zdrowia ludzi. Przeznaczenie w planie zachowuje istniejące funkcje na danych obszarach lub w ich sąsiedztwie. Plan zakazuje lokalizacji przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko (z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego). Przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze zostały dopuszczone wyłącznie na terenie w Koźmińcu, gdzie funkcjonuje już zakład przemysłowy (z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, które dopuszczono na całym obszarze planu). W planie nakazano, aby oddziaływanie z instalacji, związanych z przeznaczeniem terenu nie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Powyższy zapis oraz wprowadzone rozwiązania zminimalizują ewentualny negatywny wpływ planowanej działalności. W sąsiedztwie tego terenu przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia. W planie wprowadzono nakaz zachowania odpowiednich przepisów odrębnych dla terenów w sąsiedztwie linii.

7.4. Wpływ na wodę

Na obszarze opracowania, albo w jego sąsiedztwie brak jest jakichkolwiek form wód powierzchniowych, w tym cieków lub zbiorników wodnych. W związku powyższym brak jest wpływu skutków uchwalenia miejscowego planu na wody powierzchniowe.

Odnosnie ochrony wód podziemnych, w planie ustalono odprowadzanie ścieków docelowo do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej z nakazem podczyszczenia ścieków przemysłowych i komunalnych, jeżeli nie odpowiadają one parametrom określonym w przepisach odrębnych. Dopuszczono również oczyszczanie ścieków związanych z funkcjonowaniem zakładów przemysłowych lub usługowych i zagospodarowania ich na terenie własnej działki, nie naruszając interesu osób trzecich, co obecnie funkcjonuje na terenie w Koźmińcu, w związku z działalnością zakładu produkcyjnego. Dzięki tym zapisom

zminimalizowane zostanie zagrożenie zanieczyszczenia gleb oraz środowiska gruntowo-wodnego w związku z ewentualnymi nieszczelnymi zbiornikami bezodpływowymi, które dopuszczono wyłącznie jako rozwiązanie tymczasowe. Ze względu na dopuszczenie realizacji przydomowych i przyzakładowych obiektów oczyszczania ścieków istnieje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego poprzez częściowo oczyszczone ścieki, jednak nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania, z powodu małych obszarów objętych planem. Nakazano zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, co wpłynie na zachowanie ilości zasobów wód gruntowych i podziemnych na obszarze planu. W planie ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, a do czasu realizacji odpowiedniej sieci infrastruktury technicznej dopuszczono zagospodarowanie ich na terenie własnej działki bez naruszania interesu osób trzecich oraz z zachowaniem przepisów dotyczących jakości wód wprowadzanych do ziemi, dzięki czemu wody gruntowe i podziemne nie zostaną zanieczyszczone ewentualnymi szkodliwymi substancjami powstałymi na powierzchni ziemi głównie w wyniku człowieka.

Powyższe, ustalone w planie zasady oraz istniejące uwarunkowania minimalizują negatywny wpływ skutków realizacji planu na wody powierzchniowe i podziemne.

W związku z małymi obszarami objętymi miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, nie prognozuje się wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Na terenie objętym planem, ani w jego sąsiedztwie nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

7.5. Wpływ na powietrze

Na obszarze planu w Koźmińcu będą mogły być lokalizowane przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego na całym obszarze objętym planem), co może negatywnie wpłynąć na powietrze atmosferyczne. Plan minimalizuje ewentualne negatywne wpływy powyższego zapisu poprzez nakaz, aby oddziaływanie z instalacji, związanych z przeznaczeniem terenu powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego). Dodatkowo w planie nakazano stosowanie do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii, co zminimalizuje antropopresję.

Dzięki powyższym zapisom planu, nie przewiduje się wystąpienia znacznego negatywnego wpływu skutków realizacji planu na powietrze atmosferyczne.

7.6. Wpływ na powierzchnię ziemi

W planie dopuszczono realizację zabudowy oraz utwardzeń na terenach, które dotychczas w większości są już zabudowane lub zagospodarowane, zatem nie przewiduje się znaczącego wpływu ustaleń projektu planu na powierzchnię ziemi, tym bardziej, że plan obejmuje małą powierzchnię. Ponadto w planie zastosowano zapisy dotyczące intensywności zabudowy oraz minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego, dzięki czemu nie należy się spodziewać znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi.

Zapisy planu dotyczące podłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej oraz wprowadzania wód do ziemi powinny uniemożliwić lub zminimalizować ewentualne zanieczyszczenie powierzchni ziemi związane z funkcjonowaniem terenów zabudowanych.

7.7. Wpływ na krajobraz

Według Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (2000) krajobraz jest to znaczny obszar, postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych

i/lub ludzkich.

Na terenie w Koźmińcu występuje krajobraz związany z zakładem produkcyjnym. Zabudowa nie dominuje w krajobrazie, gdyż stanowi w większości przypadków zabudowę o niskiej intensywności. Poza tym obszary znajdują się w sąsiedztwie innych zabudowań. W projekcie planu wprowadzono zapisy dotyczące zachowania odpowiednich parametrów i wskaźników zabudowy, w tym intensywności i wysokości zabudowy. Wzięto pod uwagę istniejące zabudowania oraz ustalenia obecnie obowiązującego miejscowego planu na obszarach opracowania oraz w sąsiedztwie.

Zmiany wprowadzone w planie nie powinny znacząco wpłynąć na krajobraz.

7.8. Wpływ na klimat

Proponowane zmiany mają charakter lokalny, dlatego brak jest istotnego wpływu na klimat. Niewielkie zmiany topoklimatu mogą być związane ze zjawiskiem „wyspy ciepła” na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Planowana zabudowa i utwardzenie terenu silniej się nagrzewają od terenów powierzchni biologicznie czynnej. Co więcej, budynki w wyniku procesów produkcji mogą oddawać część ciepła na zewnątrz, jak również te i inne budynki w okresie grzewczym.

7.9. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne są to powstałe w sposób naturalny elementy przyrody: surowce mineralne, gleby, wody, elementy przyrody ożywionej (rośliny i zwierzęta). Badając wpływ skutków realizacji planu na zasoby naturalne trzeba przeanalizować każdy z powyższych elementów.

Surowce mineralne są to minerały lub skały użyteczne, tj. kopaliny wydobyte z litosfery i poddane obróbce dostosowanej do wymagań użytkowników. Na żadnym z obszarów opracowania miejscowego planu nie ma zewidencjonowanych złóż kopalin.

Większość istniejących na obszarach planu gruntów to tereny zabudowane i zagospodarowane, dlatego nie prognozuje się wystąpienie znaczącego negatywnego oddziaływania na gleby. Z powodu jednak dobrej i średniej jakości gleb, zmiana z terenów rolniczych na nierolnicze ma znaczenie w celu ich ochrony, zatem konieczne będzie uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

Wpływ skutków realizacji planu na wody i elementy przyrody ożywionej został omówiony we wcześniejszych podrozdziałach.

7.10. Wpływ na zabytki

Na obszarze objętym planem brak jest jakichkolwiek obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, albo ujętych w ewidencji zabytków. W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej nie podejmuje się ustaleń ze względu na brak takich obszarów i obiektów. W związku z powyższym na ww. terenie nie przewiduje się negatywnego oddziaływania skutków realizacji planu na zabytki, a na pozostałych obszarach opracowania nie prognozuje się żadnego wpływu na zabytki.

7.11. Wpływ na dobra materialne

Nałożone wymagania kubaturowe, ogólnobudowlane oraz architektoniczne w stosunku do nowych obiektów budowlanych powinny pozwolić na uzyskanie ładu przestrzennego. Przy zachowaniu zapisów planu oraz obowiązujących przepisów budowlanych nie dojdzie do wzajemnego negatywnego oddziaływania projektowanej zabudowy.

Wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy na dotychczasowych gruntach niebudowlanych powinno spowodować wzrost wartości terenu.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ

PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące rozwiązania, mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko:

- ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziałujących na środowisko – zachowanie norm jakości środowiska określonych w przepisach szczegółowych;
- ograniczenie powierzchni zabudowy – minimalizacja antropopresji;
- nakaz zachowania odpowiednich wartości powierzchni terenów biologicznie czynnych na większości terenów – zminimalizowanie negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną i florę;
- zachowanie części terenów z zakazem zabudowy (w tym teren rolniczy) – minimalizacja antropopresji;
- wprowadzenie pasów technicznych od cieku wodnego przepływającego w sąsiedztwie – zminimalizowanie negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie planu;
- ustalenia dotyczące podłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej (z wyjątkiem dopuszczeń określonych w planie) – zachowanie jakości środowiska gruntowo-wodnego na terenie opracowania oraz ilości i jakości wód podziemnych;
- nakaz zachowania przepisów dotyczących jakości wód wprowadzanych do ziemi – zachowanie jakości zasobów wód gruntowych;
- stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i technologicznych – zachowanie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie opracowania, zminimalizowanie negatywnego wpływu przyszłej zabudowy;
- zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach*.

Nie wprowadza się dodatkowych rozwiązań mających na względzie cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 poza ustaleniami projektu planu dotyczącymi dopuszczonych funkcji, parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenu, albo zakazu zabudowy, które wraz z pozostałymi ustaleniami w planie powinny wystarczająco zminimalizować ewentualne negatywne oddziaływania skutków realizacji przedmiotowego opracowania na obszary Natura 2000.

9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG DOKUMENTU ORAZ CELE, PRZEDMIOT OCHRONY I INTEGRALNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000

W tym rozdziale zostały przedstawione rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Opisano teoretyczne scenariusze możliwych rozwiązań przestrzennych.

Ze względu na znaczną odległość od obszarów Natura 2000 i innych form ochrony przyrody przedstawiono następujące dwa warianty alternatywne zagospodarowania przestrzennego:

- Wariant nr 1 – zaniechanie opracowywania miejscowego planu,
- Wariant nr 2 – zwiększenie intensywności zabudowy oraz ograniczenie (inwestorski) powierzchni terenu biologicznie czynnego.

Wariant alternatywny nr 1

Skutki zaniechania opracowywania i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będącego przedmiotem prognozy, zostały przedstawione w rozdziale 5.2. prognozy oddziaływania na środowisko.

Wariant alternatywny nr 2

Wariant ten przedstawia sytuację najbardziej korzystną dla ewentualnych przyszłych inwestorów. Proponuje się zwiększenie intensywności zabudowy oraz zmniejszenie udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenach zabudowy. Spowodowane jest to wymaganiami inwestorskimi, według których należałoby przeznaczyć jak najwięcej terenów pod zabudowę lub zagospodarowanie związane z zabudową, w tym pod działalność usługową. W związku z powyższym dopuszczona intensywność zabudowy zwiększyłaby się na wszystkich terenach budowlanych, a powierzchnia terenu biologicznie czynnego zostałaby zmniejszona. Na terenach, na których nie dopuszczono zabudowy, nie prognozuje się żadnych zmian. Z powodu intensyfikacji zabudowy większość terenów byłaby przekształcona na cele budowlane i mogłaby być zachwiana równowaga przyrodnicza.

Prawdopodobny wpływ zmian zawartych w wariantcie alternatywnym nr 2 na poszczególne komponenty środowiska w stosunku do pierwotnego projektu planu przedstawia się następująco:

- Różnorodność biologiczna, fauna i flora – zwiększony negatywny wpływ poprzez zachowanie mniejszej powierzchni terenu biologicznie czynnego;
- Ludzie – zwiększony negatywny wpływ – ograniczenie terenów zielonych, zwiększenie zabudowy spowoduje większe oddziaływanie na istniejące tereny zamieszkania, oraz powstanie zakładów o większej intensywności zabudowy;
- Woda – wzrost negatywnego oddziaływania na wody gruntowe i podziemne poprzez zwiększoną antropopresję;
- Powietrze – niewielki wzrost negatywnego oddziaływania związany z większym wpływem terenów o dużej intensywności zabudowy;
- Powierzchnia ziemi – wzrost negatywnego oddziaływania poprzez zwiększenie intensywności zabudowy oraz ograniczenie powierzchni terenów biologicznie czynnych;
- Krajobraz – możliwy negatywny wpływ na krajobraz poprzez negatywne oddziaływanie terenów o zwiększonej intensywności;
- Klimat – brak znaczącego oddziaływania lub brak możliwości stwierdzenia wpływu;
- Zasoby naturalne – negatywne oddziaływanie na gleby związane z ograniczeniem powierzchni terenu biologicznie czynnego; brak wpływu na surowce mineralne;
- Zabytki – brak wpływu, przy zachowaniu ustaleń określonych w planie;
- Dobra materialne – możliwe zwiększenie zainteresowania terenami przez inwestorów, niewielkie zwiększenie cen gruntów;
- Natura 2000 – obszary planu znajduje się w znacznej odległości od najbliższych obszarów Natura 2000 i biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, rozwiązania przestrzenne w nim zawarte nie będą wpływały na cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

10. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU PONADLOKALNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym:

- Siódmy Unijny Program Działań w zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020, którego głównymi celami są m.in.:
 - ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego:
 - o ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze,
 - o ustanowienie odpowiednich udziałów powierzchni terenów biologicznie czynnych –

- minimalizacja negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną i powierzchnię ziemi,
 - o pośrednio zapisy regulujące podłączenie do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej,
 - o zachowanie części terenów przed zabudową;
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną:
 - o wprowadzenie nakazu stosowania do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii;
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu:
 - o ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze,
 - o wprowadzenie nakazu stosowania do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii;
- zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen:
 - o wprowadzenie zapisu dotyczącego stosowania odpowiednich paliw.
- Europejska Konwencja Krajobrazowa – Florencja 2000, w myśl której krajobraz jest kluczowym elementem dobrobytu całości społeczeństwa i jednostek oraz, że jego ochrona, gospodarka i planowanie niesie za sobą prawa i obowiązki dla każdego człowieka, a także, że jakość i różnorodność krajobrazów europejskich stanowi wspólny zasób oraz, że ważna jest współpraca na rzecz ich ochrony, gospodarki i planowania –
 - stwierdzić należy, że celem planu jest harmonizowanie nowych terenów budowlanych i rozwój obszarów zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego. Dopuszczone zagospodarowanie jest w większości kontynuacją funkcji sąsiadujących z planem. Wyznaczone ograniczenia i parametry dla nowej zabudowy nie spowodują degradacji krajobrazu. Należy się spodziewać zachowania krajobrazu na wyznaczonych terenach rolniczych.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i regionalnym:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, w której podkreśla się fakt, że system planowania przestrzennego powinien w większym stopniu, niż dotychczas odnosić się do lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, uwzględniania obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, optymalizowania potrzeb transportowych, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i zachowania proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi i biologicznie czynnymi:
 - zapisy planu są zgodne z zapisami tego dokumentu w kwestiach ochrony przyrody, utrzymania jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, również w przypadku wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a także ograniczenia antropopresji;
- Strategia Rozwoju Województwa Wielopolskiego, która za jeden z celów obiera utrzymanie obecnego stanu środowiska na poziomie gwarantującym następnym pokoleniom korzystanie z niego w stopniu równym, w jakim korzysta pokolenie obecne, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Szczególnego znaczenia nabiera z jednej strony korzystanie z zasobów w sposób racjonalny, a z drugiej, korzystanie przyczyniające się do rozwoju. Realizacja tego celu powinna odbywać się przy minimalizowaniu negatywnego wpływu działalności gospodarczej na środowisko:
 - projekt planu realizuje powyższe zapisy umożliwiając rozwój danych obszarów ograniczając antropopresję poprzez odpowiednie zapisy dotyczące m.in.: ograniczenia intensywności zabudowy i określenia minimalnych powierzchni terenów biologicznie czynnych, ograniczenia lokalizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, podłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznych oraz stosowania niskoemisyjnych paliw.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego –

do najważniejszych kwestii związanych z ochroną przyrody należą:

- ochrona przyrody i przywracanie walorów środowiskowych:
 - o ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, wymagania dotyczące przyłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej oraz stosowania paliw niskoemisyjnych – ograniczenie antropopresji;
- zachowanie, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej:
 - o określenie odpowiednich udziałów powierzchni terenów biologicznie czynnych,
 - o zachowanie części terenów rolniczych;
- racjonalne wykorzystanie złóż kopalin – brak znaczącego wpływu;
- racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego dla rozwoju energii ze źródeł odnawialnych:
 - o dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii do celów grzewczych i technologicznych;
- zagospodarowanie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – nie dotyczy.

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przepisy prawa wymagają sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla każdego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, poza wyjątkami określonymi w odpowiednich ustawach.

Celem prognozy jest określenie jaki wpływ na środowisko będą miały poszczególne ustalenia planu. Prognoza uświadamia o wpływie planowania na przyrodę i ułatwia podejmowanie decyzji biorąc pod uwagę środowisko.

Prognoza została sporządzona w wersji pełnej według obowiązujących przepisów – przede wszystkim ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081).

Strategiczną ocenę na środowisko, której częścią jest prognoza prowadzono równolegle z procedurą sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W celu oceny stanu środowiska przyrodniczego dokonano wizji terenowej i skorzystano z różnych dokumentów i danych charakteryzujących obszar planu (jak również jego stan środowiska).

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje 1 obszar w gminie Dobrzyca położony w obrębie geodezyjnym Koźminiec. Tereny produkcyjno-usługowe w obrębie Koźminiec stanowią uzupełnienie istniejącego już zakładu tartacznego. Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca przyjętym uchwałą nr XXXVII/210/06 z dnia 23.10.2006 przedmiotowy teren oznaczony został jako obszar objęty planem o przeznaczeniu pozarolniczym w 2002 r., co nie jest zgodne ze stanem faktycznym. Objęty opracowaniem planu teren jest korektą ustaleń planu z 2006 r., tak, aby cały obszar tartaku objęty był ustaleniami obowiązujących planów miejscowych.

Celem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest uchwalenie miejscowego planu zgodnie z przeznaczeniem sąsiednich terenów. Przedmiotem ustaleń planu są teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, będący przedmiotem prognozy, został opracowany z uwzględnieniem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca z późn. zm.

Gmina miejsko-wiejska Dobrzyca położona jest w województwie wielkopolskim, w powiecie pleszewskim. Przez gminę nie przebiegają żadne drogi krajowe lub wojewódzkie, natomiast znajduje się 17 dróg powiatowych. Najważniejsze z nich krzyżują się w mieście Dobrzyca. Przez gminę przebiega lokalny łącznik Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej. Na terenie gminy mieszka prawie 8,5 tys. osób. Jej gęstość zaludnienia jest znacznie mniejsza od gęstości województwa i kraju. Gmina charakteryzuje się znaczną powierzchnią przeznaczoną pod rolnictwo oraz małą lesistością w porównaniu z całą Polską i województwem. Na jej terenie w południowo-wschodnim fragmencie znajdują obszary Natura 2000: Obszar specjalnej ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie [PLB300007] oraz Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej [PLH300002] a także Obszar Chronionego Krajobrazu Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy.

Obszar gminy jest całkowicie płaski zróżnicowany poprzez niewielkie doliny rzeczne. Głównymi rzekami są Lutynia oraz Patoka. Znajdują się również rzeki Orla oraz Trzebówka. Nie występują natomiast żadne jeziora ani większe zbiorniki wodne. Wyniki badań wskazują na średni i zły stan jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych. Nie wykazano znacznych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w przypadku większości pierwiastków lub związków chemicznych branych pod uwagę. W gminie nie badano żadnych odcinków dróg pod względem poziomów hałasu lub ruchu pojazdów.

Stan środowiska przyrodniczego na obszarze opracowania charakterystyczny jest dla obszarów rolniczych. Można się spodziewać zanieczyszczeń związanych z gospodarką rolną lub funkcjonowaniem tartaku. Zakłada się, że na terenie zakładu w Koźmińcu występują zanieczyszczenia związane z jego funkcjonowaniem, jednak brak jest możliwości stwierdzenia ich występowania ze względu na brak ogólnodostępnych badań z nim związanych. Można się spodziewać również wystąpienia zanieczyszczeń wytworzone przez ruch samochodowy na przyległej drodze publicznej, natomiast nie powinien on być znaczny, ze względu na, stwierdzone podczas wizji terenowej, małe natężenie ruchu na tych drogach. W sąsiedztwie obszaru zlokalizowanego w Koźmińcu przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia, dla której w pasie technicznym obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych.

Obszar opracowania planu jest płaski. W zakresie ochrony wód podziemnych i gruntowych, z powodu dotychczasowego użytkowania terenów, można obecnie spodziewać się jedynie zanieczyszczeń związanych z działalnością człowieka, w tym działalnością gospodarstw rolnych i upraw polowych albo funkcjonowania zakładu przemysłowego. Ewentualne zanieczyszczenia minimalizowane są poprzez małą powierzchnię, którą obejmuje każdy z terenów, a także, w przypadku terenu w Koźmińcu, z powodu funkcjonowania lokalnej, zakładowej kanalizacji. Przekształcenia związane z uchwaleniem planu nie wpłyną znacząco na zanieczyszczenia związane z funkcjonowaniem terenów zamieszkania lub działalności człowieka. Potencjalne zagrożenie dla wód powierzchniowych lub gruntowych może wystąpić w szczególności w przypadku wystąpienia awarii. Wtedy nieoczyszczone ścieki mogłyby przedostać się do gruntu. Jest to jednak sytuacja, której nie można przewidzieć na etapie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i która również może wystąpić w przypadku braku jego uchwalenia. Brak jest również jakichkolwiek badań wpływu działalności gospodarczej na sąsiadujące tereny.

Na obszarach planu zanieczyszczenia powietrza związane są przede wszystkim z ruchem samochodowym na przyległych drogach publicznych, a także funkcjonowaniem istniejącej zabudowy, w tym przede wszystkim zakładu produkcyjnego. Oprócz tego, zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego może być zwiększone poprzez sąsiedztwo innych zabudowań zakładu, jednak brak jest jakichkolwiek badań dotyczących wpływu powyższego zakładu lub terenów zurbanizowanych na powietrze atmosferyczne.

Teren w Koźmińcu narażony jest również na hałas przemysłowy. Nie przeprowadzano jednak żadnych badań dotyczących poziomu hałasu generowanego przez ruch samochodowy na trasach w gminie Dobrzyca, albo w wyniku funkcjonowania terenów przemysłowych. Podczas wizji terenowej nie przeprowadzono żadnych badań akustycznych na analizowanych obszarach, jednak nie stwierdzono występowania znacznego negatywnego oddziaływania akustycznego.

Na obszarach planu, w ostatnim czasie, nie było przeprowadzanych żadnych ogólnodostępnych badań dotyczących pól elektromagnetycznych. Brak jest w najbliższej okolicy jakichkolwiek stacji bazowych telefonii komórkowych, natomiast w sąsiedztwie obszaru w Koźmińcu przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15 kV.

Na obszarach planu występują grunty zakwalifikowane w ewidencji gruntów i budynków jako tereny rolne klasy RIIIa i RIIIb, zatem będą wymagały uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

W przypadku obszaru w Koźmińcu brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Teren jest już zagospodarowany – ocenia się, że w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie zaistnieją żadne zmiany zagospodarowania oraz stanu środowiska. W planie zastosowano odpowiednie zapisy minimalizujące potencjalne negatywne oddziaływanie na danych terenach. Dla terenu w Koźmińcu projekt planu dopuszcza lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zatem będzie on również objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Obecny stan środowiska na tych obszarach jest dobry, a jedyne występujące na nich zanieczyszczenia związane są z istniejącym użytkowaniem (zakład produkcyjny, użytkowanie rolnicze) lub emisją ewentualnych zanieczyszczeń z sąsiednich terenów zurbanizowanych. Szczegółowy opis środowiska przyrodniczego i jego stanu na powyższych terenach został opisany w

poprzednim podrozdziale.

Na obszarze planu nie zidentyfikowano znaczących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu poza ewentualnymi zanieczyszczeniami rolniczymi i zanieczyszczeniami ściekami przemysłowymi w przypadku wystąpienia awarii. Są to jednak zanieczyszczenia potencjalne i nie ma udokumentowanych negatywnych oddziaływań wynikających z dotychczasowego użytkowania terenu.

Obszar planu obejmuje tereny utwardzone i zabudowane. W większości zachowuje się takie same, albo podobne parametry i wskaźniki zabudowy, jakie występują na danym terenie lub w sąsiedztwie. W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego wpływu na różnorodność biologiczną, faunę i florę. Nie prognozuje się negatywnego wpływu na formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000.

Nowe inwestycje nie powinny powodować zagrożenia dla zdrowia ludzi. Ograniczono lokalizację przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko. W planie wprowadzono odpowiednie zapisy minimalizujące negatywne oddziaływanie na ludzi. Na obszarze opracowania, albo w jego sąsiedztwie brak jest jakichkolwiek form wód powierzchniowych, w tym cieków lub zbiorników wodnych. W związku z powyższym brak jest wpływu skutków uchwalenia miejscowego planu na wody powierzchniowe. Z powodu zapisów w planie nie przewiduje się wystąpienia znacznego negatywnego wpływu skutków realizacji planu na powietrze atmosferyczne.

W planie dopuszczono realizację zabudowy oraz utwardzeń dlatego skutki realizacji planu wpłyną negatywnie na powierzchnię ziemi. W wyniku realizacji planu na części obszarów będzie możliwe lokalizowanie nowej zabudowy, natomiast w większości przypadków – przeznaczenie i zagospodarowanie odpowiada istniejącym budynkom na danym terenie lub w sąsiedztwie. Na obszarze objętym planem brak jest jakichkolwiek obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, albo ujętych w ewidencji zabytków. W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej nie podejmuje się ustaleń ze względu na brak takich obszarów i obiektów. W związku z powyższym na ww. terenie nie przewiduje się negatywnego oddziaływania skutków realizacji planu na zabytki, a na pozostałych obszarach opracowania nie prognozuje się żadnego wpływu na zabytki. Proponowane zmiany mają charakter lokalny, dlatego brak jest istotnego wpływu na klimat. Na obszarze opracowania miejscowego planu nie ma zewidencjonowanych złóż kopalin. Plan negatywnie wpłynie jednak na gleby z powodu realizacji zabudowy, ale nie będzie to znaczne oddziaływanie ze względu na dużą ilość terenów przeznaczonych pod rolnictwo w gminie. Na obszarze objętym planem brak jest jakichkolwiek obiektów nieruchome wpisanych do rejestru zabytków, albo ujętych w ewidencji zabytków. Nałożone wymagania w planie w stosunku do nowych obiektów powinny pozwolić na uzyskanie ładu przestrzennego. Przewiduje się wzrost wartości gruntów ze względu na umożliwienie zabudowy na terenach do tej pory niezabudowanych.

W planie zawarto m.in. następujące rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko: ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziałujących na środowisko, ograniczenie powierzchni zabudowy, nakaz zachowania odpowiednich wartości powierzchni terenów biologicznie czynnych na większości terenów, zachowanie części terenów z zakazem zabudowy (w tym teren rolniczy), wprowadzenie pasów technicznych od cieku wodnego przepływającego w sąsiedztwie, ustalenia dotyczące podłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, nakaz zachowania przepisów dotyczących jakości wód wprowadzanych do ziemi, stosowanie paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i technologicznych, zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Nie wprowadza się dodatkowych rozwiązań mających na względzie cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 poza ustaleniami projektu planu.

W prognozie zaproponowano dwa warianty alternatywne do rozwiązań zawartych w planie:

- Wariant nr 1 – zaniechanie opracowywania miejscowego planu,
- Wariant nr 2 – zwiększenie intensywności zabudowy oraz ograniczenie (inwestorski) powierzchni terenu biologicznie czynnego.

Wykazano, że wariant 2. jest gorszy z punktu widzenia ochrony środowiska. Brak wpływu wariantów alternatywnych na obszary Natura 2000.

Zapisy planu dotyczące środowiska przyrodniczego pozwalają stwierdzić, że są one zgodne z przesłaniami dokumentów rangi ponadlokalnej.

Analiza skutków realizacji planu może się odbywać w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, indywidualnych zamówień oraz przy okazji okresowego przeglądu rejestracji zmian w

zagospodarowaniu przestrzennym przez gminę Dobrzyca. W prognozie zaproponowano częstotliwość przeprowadzania badań różnych elementów środowiska na obszarze objętym planem.

Skutki realizacji planu nie powodują oddziaływania na środowisko wykraczającego poza granice państwa.

Należy założyć, że przy stosowaniu się do przedstawionych wytycznych prognozy, a także przy kontroli przez służby wojewódzkie i samorządowe prowadzonych inwestycji oraz przestrzeganiu zasad zagospodarowania wynikających z projektu planu miejscowego, proponowane zmiany sposobu zagospodarowania nie spowodują degradacji środowiska przyrodniczego oraz, że są zgodne z zasadami ochrony środowiska.